

UNIV.SPEC.-03 IZVJEŠTAJ POVJERENSTVA ZA OCJENU ZAVRŠNOG SPECIJALISTIČKOG RADA¹

OPĆI PODACI I KONTAKT SVEUČILIŠNE SPECIJALISTICE

Ime i prezime sveučilišne specijalistice	Lea Peh nec
Nositelj studija	Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Naziv studija	Sveučilišni specijalistički studij Javno pravo i javna uprava

NASLOV PREDLOŽENE TEME

Hrvatski	Izazovi ostvarenja biračkog prava žena u Republici Hrvatskoj
Engleski	Challenges in the Exercise of Women's Suffrage in the Republic of Croatia

ČLANICE I ČLANOVI POVJERENSTVA ZA OCJENU ZAVRŠNOG SPECIJALISTIČKOG RADA

Predsjednik povjerenstva (ime i prezime, titula, ustanova)	prof. dr. sc. Đorđe Gardašević, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Članica povjerenstva (ime i prezime, titula, ustanova)	izv. prof. dr. sc. Ana Horvat Vuković, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Članica povjerenstva (ime i prezime, titula, ustanova)	prof. dr. sc. Anita Blagojević, Pravni fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

OBRAZLOŽENJE POVJERENSTVA O OCJENI ZAVRŠNOG SPECIJALISTIČKOG RADA

(preporučeno 2000 znakova s praznim mjestima)

Završni rad pristupnice Lee Peh nec pod nazivom „Izazovi ostvarenja biračkog prava žena u Republici Hrvatskoj” tematizira razvoj ravnopravnog sudjelovanja žena u izbornom procesu, te institucionalne, normative i društvene prepreke koje trajno doprinose podzastupljenosti žena u predstavničkim tijelima i (posljedično) drugim tijelima odlučivanja.

Središnji dio rada podijeljen je u tri velike cjeline, počevši od drugog poglavlja i njegovog kritičkog pregleda povijesti borbe žena za jednako biračko pravo s posebnim osvrtom na izborne procese na području današnje Republike Hrvatske, od razdoblja Austro-Ugarske Monarhije do demokratskog „Božićnog ustava”. Time prati razvoj biračkog prava žena od faze „isključujućeg” građanstva (*R. Rubio Marin*) do njegovog nominalnog izjednačavanja za sve građanke/grāđane („participativno” građanstvo), ali i suvremenih zahtjeva za uvođenjem „paritetne” demokracije - ravnopravne zastupljenosti žena u predstavničkim tijelima koja tek tako stječu svoj puni demokratski legitimitet. Treće poglavlje kritički razmatra međunarodni i ustavnopravni okvir ravnopravnosti spolova u RH i specifično izbornih prava žena te posvećuje posebnu pažnju analizi prakse Ustavnog suda Republike Hrvatske. Četvrto poglavlje predstavlja možda i najvažniji dio rada, s pregledom podataka o stvarnoj zastupljenosti žena u predstavničkim tijelima Republike Hrvatske i drugim država članicama Europske unije (kako bi se zajamčena prava usporedila s njihovom stvarnom provedbom) i analizom stranačkih praksi, kao toleriranih mehanizama onemogućavanja rodno g pariteta u predstavničkim tijelima. Te stranačke prakse autorica definira kao trenutno možda i najvažnije „bojno polje” analiziranog problema, držeći da bez unutarstranačkih procedura koje su rodno oosjetljive doseg zakonskih intervencija ostaje prekratak. Stranke, stoga, definira kao ultimativne „čuvare

¹ Prema čl. 31. st. 1. Pravilnika o poslijediplomskim specijalističkim studijima Sveučilišta u Zagrebu, članovi povjerenstva za ocjenu završnog specijalističkog rada podnose svoje izvješće najkasnije u roku dva mjeseca od svoga imenovanja.

rodne ravnoteže". Ti se pokazatelji dovode u opreku s primjerima dobre prakse u odabranim državama članicama Europske unije u cilju prepoznavanja zakonskih rješenja, političkih navika ili stranačke prakse koje u doprinose ravnopravnoj zastupljenosti. Autorica pritom prepoznaje ugniježdenost Republike Hrvatske u globalne, povijesno ukorijenjene strukture nejednakosti, gdje je pitanje jednake zastupljenosti u političkom odlučivanju tek jedan od nužnih koraka za ostvarenje ravnopravnosti u drugim aspektima života.

Radi se o relevantnom, teorijski dobro utemeljenom i praktično zaokruženom radu koji doprinosi cjelovitom sagledavanju izazova pred ostvarenjem istinske ravnopravnosti polovine čovječanstva. Autorica povezuje ustavnopravnu dimenziju ravnopravnosti, uključujući isticanjem problematičnih učinaka prakse Ustavnog suda Republike Hrvatske, s pokazateljima provedbe te komparativnim mehanizmima koji proizvode mjerljive učinke. Slijedom toga, za Republiku Hrvatsku daje *de lege ferenda* prijedloge, koji ciljaju na zadržavanje rodničkih kvota i njihovo povezivanje s obvezujućim tzv. *placement* pravilima (poput onih u *zipper* sustavima), na jačanje provedbenih mehanizama kao što su sankcije s neposrednim učinkom, te na osiguravanje pravodobnog postupanja kako bi se smanjio rizik nastupanja zastare i osigurala učinkovita provedba normativnog okvira. Time adresira središnju boljku hrvatskog sustava rodničkih kvota: omogućavanje formalnog ispunjavanja kvote nepopraćeno mjerama koje bi ih *zaista* i efekuirale.

ZAKLJUČNA PREPORUKA POVJERENSTVA ZA OCJENU ZAVRŠNOG SPECIJALISTIČKOG RADA

✓ Povjerenstvo za ocjenu završnog specijalističkog rada predlaže prihvatanje završnog specijalističkog rada.

Potpis

(ime i prezime predsjednika Povjerenstva)

Potpis

(ime i prezime 1. članice povjerenstva)

Potpis

(ime i prezime 2. članice povjerenstva)

U Zagrebu, 17.04.2026.